

GEOPRODUCT Kft. (3909 Mád, Bartók Béla u. 7-9.)

Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)

„Mád IV. – bentonit” védőnevű bányatelek és hatásterülete felülvizsgálata
(Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.
(X.8.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének megfelelően)
hatásbecslési dokumentációja 2024.-évben

2024

(Piros madárbirs-Cotoneaster integerrimus Medic.)

Készítette: Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok.....	3
2. Az érintett Natura 2000 terület.....	3
3. A terv vagy beruházás	5
4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai.....	11
5. Alternatív <i>(egyéb ésszerű)</i> megoldások.....	13
6. A megvalósítás indokai.....	14
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése.....	14
8. Kiegyenlítő <i>(kompenzációs)</i> intézkedések.....	14
9. Felhasznált irodalom.....	15
10. Fényképmelléklet.....	16
11. Egyéb melléklet.....	17

„Mád IV. – bentonit” védőnevű bányatelek és hatásterülete felülvizsgálata
(Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.
(X.8.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének megfelelően)
hatásbecslési dokumentációja 2024.-évben

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége:

GEOPRODUCT Kft. (3909 Mád, Bartók Béla u. 7-9.)
Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása:

Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)
Mercsák József László egyéni vállalkozó (3915 Tarcál, Klapka utca 14.)
Élővilág-védelem, tájvédelem szakértő Engedély száma: Sz-066/2012
Elérhetőségek: Telefon: +36-47-380-257, +36-47-380-773. Mobil: +36-30-695-1078
E-mail: mercsak.j.l@t-online.hu

Referenciák: természetvédelemben eltöltött két és fél évtized, kétszázhusz (élővilág-védelem, tájvédelem) ügyben igazságügyi szakértés, hetven esetben készítettem élővilágvédelem, tájvédelem szakterületen, hatástanulmányokat. Huszonnégy publikációm jelent meg, vizes élőhelyek, madártani, botanikai, füves élőhelyek védelme, védetté nyilvánítások témakörben.

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van:

A terület státusza:

- **különleges madárvédelmi terület:** az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (*HUBN 10007 jelölőszámú*)
- különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
- kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
- jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
- jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- különleges természetmegőrzési terület
- kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- országos jelentőségű természetvédelmi terület
- **egyéb védettségek:** Tokaji Borvidék kultúrtáj világörökség „Magterület”

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás:

Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel

A különleges madárvédelmi terület teljes kiterjedési területe: 115.194,2 ha, ebből a Mád IV. - bentonit védőnevű bányatelek területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a jelenleg hasznosított terület: max 3,0 ha.

PRIORITÁS

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

A kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajok:

Ssz	Magyar név	Latin név
1,	Bölömbika	<i>Botaurus stellaris</i>
2,	Nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>
3,	Fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>
4,	Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>
5,	Darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>
6,	Barna kánya	<i>Milvus migrans</i>
7,	Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>
8,	Kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>
9,	Barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>
10,	Hamvas rétihéja	<i>Circus pygargus</i>
11,	Békászó sas	<i>Aquila pomarina</i>
12,	Parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>
13,	Kék vércse	<i>Falco vespertinus</i>
14,	Kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>
15	Haris	<i>Crex crex</i>
16,	Uhu	<i>Bubo bubo</i>
17,	Uráli bagoly	<i>Strix uralensis</i>
18,	Hamvas küllő	<i>Picus canus</i>
19,	Fehérhátú fakopáncs	<i>Dendrocopos leucotos</i>
20,	Kis őrgébics	<i>Lanius minor</i>
21,	Daru	<i>Grus grus</i>
22,	Pajzsos cankó	<i>Philomachus pugnax</i>
23,	Kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>
24,	Réti cankó	<i>Tringa glareola</i>
25,	Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>
26,	Közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>
27,	Fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>
28,	Kis légykapó	<i>Ficedula parva</i>
29,	Erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>
30,	Jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>
31,	Lappantyú	<i>Caprimulgus europaeus</i>
32,	Örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>
33,	Töviszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>
34,	Karvalyposzáta	<i>Sylvia nisoria</i>
35,	Parlagi pityer	<i>Anthus campestris</i>
36,	Vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>
37,	Halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>

38,	Kis sólyom	<i>Falco columarius</i>
39,	Törpesas	<i>Hieraaetus pennatus</i>

Természetvédelmi célkitűzések

Általános célkitűzés: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása:

A bányatelek (*bánya, feldolgozó üzem*) Mád község északnyugati végén, attól északkeletre évtizedek óta üzemel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeit elégíti ki.

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglévő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégíti ki.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglévő, szilárd burkolatú úton történik.

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglévő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégíti ki.

A bányászati és egyéb tevékenységben az elkövetkező időszakban változás nem történik. A kibányászott és feldolgozott kőzet elszállítása tehergépjárművel, közúton történik. A személyforgalom ugyanezen az útvonalon történik.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése:

A bányászati és egyéb tevékenységben, a további működésében változás nem várható, a gépek, berendezések, azok működésével kapcsolatos adatokat a tanulmány környezetvédelmi része tartalmazza.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése:

Bemutató

Mád, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a Szerencsi járásban, a Mádi-patak két partján, hegységperemi település. Jellemző a szőlőművelés és borkészítés, az erdő, szántóföldi és vadgazdálkodás. Felszínét agyag alapkőzetten barna erdőtalaj borítja a fizikai felszínt. Az érintett terület tengerszint feletti magassága 160-206 m. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Népessége: 1.840 fő (2023.01.01.).

Földrajzi elhelyezkedés

Mád község az Északi középhegység nagytájban, a Zempléni-hegység középtájban, Hegyalja kistájban helyezkednek el.

Klíma adatok:

A napsütés évi összege: 1.900 óra

Az évi felhőzet: 60 %

A derült napok évi száma: 70 nap

A borult napok évi száma: 120 nap

A ködös napok évi száma: 40 nap

Évi középhőmérséklet: 9,0 C°

A fagyos napok száma: 110 nap

Az átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 34,0 C°

Az átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: - 19,0 C°

Évi párányomás: 7,4 mm

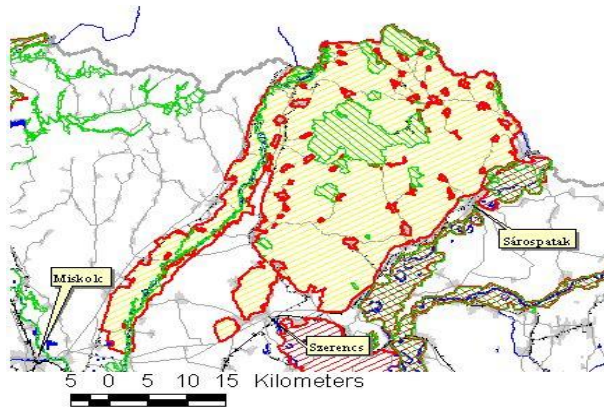
A 14 órás nedvesség évi átlaga: 60 %

Évi csapadékeloszlás: 600 mm

A havas napok évi száma: 25 nap

Szélirány évi gyakorisága (*Tarcal állomás adatai*): ÉK-DNy-É-ÉNy-K-Ny-DK-D

Tengerszinti légnyomás: 1016,6 hPa

3.3. A terv helyszíne térképi ábrázolása

Növényvilág

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóraidék

A magyar Középhegység flóraidéke (*Matricum*).

Flórajárás

Zempléni-hegység (*Tokajense*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

A bányatelek (*bánya, feldolgozó üzem*) Mád község északnyugati végén, attól északkeletre évtizedek óta üzemel. A bányatelek területén bánya, nagyobb területen feldolgozó üzem, ásványok, kőzetek tárolása történik. A telek nagyobb része szőlő, gyümölcsös, kisparcellás szántó, kevés gyeplő.

Társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése

1. Útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950)

Ezen belül: Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei: Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), gyakori a közönséges a kis és a pókhálós bojtorján (*Arctium lappa*, *Arctium minus*, *Arctium tomentosum*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), a mezei és közönséges aszat (*Cirsium arvense*, *Cirsium vulgare*), a bürök (*Conium maculatum*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*), a szúrós gyöngyajak (*Leonurus cardiaca*), a fehér mécsvirág (*Silene alba*), és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

2. Taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül: Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Beger 1930)

Jellemző növényei: Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a lándzsás és nagy útifű (*Plantago lanceolata*, *Plantago major*).

Növényfajok:

(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	<i>parlagi pereszlény</i>	TP	NP
2,	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	<i>közönséges párlófű</i>	TZ	DT
3,	<i>Agropyron repens</i> (L.) P.B.	<i>közönséges tarackbúza</i>	GY	RC
4,	<i>Arctium lappa</i> L.	<i>közönséges bojtorján</i>	GY	W
5,	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	<i>pókhálós bojtorján</i>	GY	W
6,	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Presl.	<i>franciaperje</i>	TZ	DT
7,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	<i>fekete üröm</i>	GY	W
8,	<i>Ballota nigra</i> L.	<i>fekete peszterce</i>	GY	W
9,	<i>Betula pendula</i> Roth.	<i>közönséges nyír</i>	E	C
10,	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) P. B.	<i>tollas szálkaperje</i>	K	C
11,	<i>Bromus sterilis</i> L.	<i>meddő rozsok</i>	GY	RC
12,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	<i>siskanádtippán</i>	TZ	RC
13,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	<i>pásztortáska</i>	GY	W
14,	<i>Carduus acanthoides</i> L.	<i>útszéli bogáncs</i>	GY	W
15,	<i>Carpinus betulus</i> L.	<i>gyertyán</i>	E	C
16,	<i>Centaurea micranthos</i> S. C. Gmel.	<i>útszéli imola</i>	TZ	DT
17,	<i>Cerasus avium</i> (L.) Mönch	<i>vadcseresznye</i>	K	S
18,	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	<i>mezei aszat</i>	GY	W
19,	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	<i>közönséges aszat</i>	GY	W
20,	<i>Chelidonium majus</i> L.	<i>vérehullató fecskefű</i>	GY	W
21,	<i>Chrysanthemum vulgare</i> (L.) Bernh.	<i>gilisztaűző varádics</i>	K	W
22,	<i>Clematis vitalba</i> L.	<i>erdei iszalag</i>	K	DT
23,	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	<i>borsfű</i>	K	G
24,	<i>Conium maculatum</i> L.	<i>bürok</i>	GY	W
25,	<i>Cornus sanguinea</i> L.	<i>veresgyűrű som</i>	K	G
26,	<i>Corylus avellana</i> L.	<i>mogyoró</i>	K	G
27,	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	<i>egybibés galagonya</i>	K	G
28,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	<i>csomós ebír</i>	TZ	DT
29,	<i>Erigeron canadensis</i> L.	<i>betyárkóró</i>	GY	AC
30,	<i>Euonymus europaeus</i> L.	<i>csíkos kecskerágó</i>	K	G
31,	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	<i>sédkender</i>	TZ	DT
32,	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	<i>réti csenkesz</i>	E	C
33,	<i>Ficaria verna</i> Huds.	<i>salátaboglárka</i>	K	G
34,	<i>Galium aparine</i> L.	<i>ragadós galaj</i>	GY	W
35,	<i>Galium mollugo</i> L.	<i>közönséges galaj</i>	K	G
36,	<i>Glechoma hederacea</i> L.	<i>kerek repkény</i>	K	DT
37,	<i>Hypericum perforatum</i> L.	<i>közönséges orbáncfű</i>	TZ	DT
38,	<i>Lactuca serriola</i> L.	<i>keszeg saláta</i>	GY	W

39,	Leontodon hispidus L.	<i>közönséges oroszlánfog</i>	K	DT
40,	Ligustrum vulgare L.	<i>közönséges fagyal</i>	E	G
41,	Lolium perenne L.	<i>angolperje</i>	GY	DT
42,	Melandrium album (Mill.) Garcke	<i>fehér mécsvirág</i>	GY	W
43,	Plantago major L.	<i>nagy útifű</i>	GY	W
44,	Polygonum aviculare L.	<i>madárkeserűfű</i>	GY	RC
45,	Polygonum hydropiper L.	<i>borsos keserűfű</i>	TZ	NP
46,	Populus tremula L.	<i>rezgő nyár</i>	TZ	G
47,	Prunella vulgaris L.	<i>közönséges gyíkfü</i>	TZ	DT
48,	Quercus petraea (Mattuschka) Lieblein	<i>kocsánytalan tölgy</i>	E	C
49,	Rosa canina L. s.l.	<i>gyepűrózsa</i>	TZ	DT
50,	Rubus caesius L.	<i>hamvas szeder</i>	TZ	DT
51,	Rubus fruticosus s.l.	<i>vad szeder</i>	TZ	DT
52,	Salix alba L.	<i>fehér fűz</i>	TZ	DT
53,	Salix caprea L.	<i>kecskefűz</i>	TZ	DT
54,	Salix fragilis l.	<i>törékeny fűz</i>	TZ	DT
55,	Sambucus ebulus L.	<i>földi bodza</i>	GY	W
56,	Sambucus nigra L.	<i>fekete bodza</i>	GY	DT
57,	Solidago gigantea Ait.	<i>magas aranyvessző</i>	K	AC
58,	Solidago virga-aurea L.	<i>közönséges aranyvessző</i>	K	G
59,	Sonchus oleraceus L.	<i>szelíd csorbóka</i>	GY	W
60,	Taraxacum officinale Weber ex Wiggers	<i>pongolya pitypang</i>	GY	RC
61,	Tussilago farfara L.	<i>martilapu</i>	TZ	DT
62,	Urtica dioica L.	<i>nagy csalán</i>	TZ	DT

Természetvédelmi Érték Kategóriák (TVK)

I. Természetes állapotokra utaló	
unikális fajok	U
fokozottan védett fajok	KV
védett fajok	V
<i>társulásalkotó fajok</i>	<i>E</i>
<i>kísérő fajok</i>	<i>K</i>
<i>pionír fajok</i>	<i>TP</i>
II. Degradációra utaló	
<i>zavarástűrő fajok</i>	<i>TZ</i>
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
<i>gyomfajok</i>	<i>GY</i>

Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0 %
fokozottan védett fajok	KV	0	0 %
védett fajok	V	0	0 %
<i>társulásalkotó fajok</i>	<i>E</i>	5	6,0 %
<i>kísérő fajok</i>	<i>K</i>	15	22,0 %

<i>pionír fajok</i>	<i>TP</i>	<i>1</i>	2,0 %
II. Degradációra utaló			
<i>zavarástűrő fajok</i>	<i>TZ</i>	<i>18</i>	30,0 %
adventív fajok	<i>A</i>	0	0 %
gazdasági növények	<i>G</i>	0	0 %
<i>gyomfajok</i>	<i>GY</i>	<i>23</i>	40,0 %
Összesen:		62 faj	100 %

A táblázatban természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (22,0 %), a társulásalkotó fajok (6,0 %), és a pionír fajok (2,0 %).

A degradációra utaló növényfajok közül dominánsak a gyomfajok fajok (40,0 %), a sorrendben következnek a zavarástűrő (30,0 %) fajok.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, adventív és gazdasági növényfaj.

Állatvilág

A zoológiai felmérés időpontja a tavaszi és őszi aspektusba esett.

GERINCESEK (VERTEBRATA)
KÉTÉLTŰEK (AMPHIBIA)

Békák (<i>Anura</i>)	Védettség	Megjegyzés
Barna varangy - <i>Bufo bufo</i>	védett	
Zöld varangy - <i>Bufo viridis</i>	védett	

Levelibéka-félék (<i>Hylidae</i>)		
Zöld levelibéka - <i>Hyla arborea</i>		

Valódibéka-félék (<i>Ranidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Erdei béka - <i>Rana dalmatina</i>	védett	

HÜLLŐK (REPTILIA)
PIKKELYES HÜLLŐK (SQUAMATA)

Nyakörvösgyíkfélék (<i>Lacertidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Fürge gyík - <i>Lacerta agilis</i>	védett	
Zöld gyík - <i>Lacerta viridis</i>	védett	

GERINCESEK (VERTEBRATA)
VERÉBALAKÚAK (PASSERIFORMES)

Varjúfélék (<i>Corvidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Szajkó - <i>Garrulus glandarius</i>	nem védett	
Vetési varjú - <i>Cornus frugilegus</i>	védett	

Cinegefélék (<i>Paridae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Kék cinege - <i>Parus caeruleus</i>	védett	
Szécinege - <i>Parus major</i>	védett	

Rigófélék (<i>Turdidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Feketerigó - <i>Turdus merula</i>	védett	
Fenyőrigó - <i>Turdus pilaris</i>	védett	
Énekes rigó - <i>Turdus philomelos</i>	védett	

Verébfélék (<i>Passeridae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Házi veréb - <i>Passer domesticus</i>	nem védett	
Mezei veréb - <i>Passer montanus</i>		

Pintyfélék (<i>Fringillidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Tengelic - <i>Carduelis carduelis</i>	védett	
Kenderike - <i>Carduelis cannabina</i>	védett	
Erdei pinty - <i>Fringilla montifringilla</i>	védett	

EMLŐSÖK (<i>MAMMALIA</i>)
RAGADOZÓK (<i>CARNIVORA</i>)

Kutyafélék (<i>Canidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Vörös róka - <i>Vulpes vulpes</i>	nem védett	

Menyétfélék (<i>Mustelidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Borz - <i>Meles meles</i>	nem védett	
Nyest - <i>Martes foina</i>	nem védett	

Párosujjú patások (<i>Artiodactyla</i>)	Védettség	Megjegyzés
Disznófélék (<i>Suidae</i>)	nem védett	
Vaddisznó - <i>Sus scrofa</i>	nem védett	

Igazi szarvasok (<i>Cervidae</i>)	Védettség	Megjegyzés
Őz - <i>Capreolus capreolus</i>	nem védett	

Rágcsálók (<i>Rodentia</i>)	Védettség	Megjegyzés
Egérfélék (<i>Muridae</i>)		
Pocokformák (<i>Arvicolninae</i>)		
Mezei pocok – <i>Microtus arvalis</i>	nem védett	

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglevő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A terület bányászati hasznosítása mellett a természeti értéke megőrzése és védelme nem csorbul.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglévő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A terület bányászati hasznosítása mellett a természeti értéke megőrzése és védelme nem csorbul és a tevékenységben az elkövetkező időszakban változás nem történik.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása:

<i>Ssz</i>	<i>Natura 200 jelölő madárfajok</i>	<i>Jelenléte</i>
1,	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	<i>nem fészkel</i>
2,	Darázsölyv (<i>Pernis apivorus</i>)	<i>nem fészkel</i>
3,	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	<i>nem fészkel</i>
4,	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	<i>nem fészkel</i>
5,	Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	<i>nem fészkel</i>
6,	Haris (<i>Crex crex</i>)	<i>nem fészkel</i>
7,	Uhu (<i>Bubo ubo</i>)	<i>nem fészkel</i>
8,	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	<i>nem fészkel</i>
9,	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	<i>nem fészkel</i>
10,	Bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	<i>nem fészkel</i>
11,	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	<i>nem fészkel</i>
12,	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	<i>nem fészkel</i>
13,	Barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	<i>nem fészkel</i>
14,	Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	<i>nem fészkel</i>
15,	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	<i>nem fészkel</i>
16,	Hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	<i>nem fészkel</i>
17,	Kék vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	<i>nem fészkel</i>
18,	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	<i>nem fészkel</i>
19,	Uráli bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	<i>nem fészkel</i>
20,	Kis örgébics (<i>Lanius minor</i>)	<i>nem fészkel</i>
21,	Daru (<i>Grus grus</i>)	<i>nem fészkel</i>
22,	Pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)	<i>nem fészkel</i>
23,	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	<i>nem fészkel</i>
24,	Réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	<i>nem fészkel</i>
25,	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	<i>táplálkozik</i>
26,	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	<i>táplálkozik</i>
27,	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	<i>nem fészkel</i>
28,	Kis légykapó (<i>Ficedula parva</i>)	<i>nem fészkel</i>
29,	Erdei pacsirta (<i>Lullula arborea</i>)	<i>nem fészkel</i>
30,	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	<i>nem fészkel</i>
31,	Lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	<i>nem fészkel</i>
32,	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	<i>nem fészkel</i>

33,	Töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	táplálkozik
34,	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	nem fészkel
35,	Parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	nem fészkel
36,	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	nem fészkel
37,	Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	nem fészkel
38,	Kis sólyom (<i>Falco columarius</i>)	nem fészkel
39,	Törpesas (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	nem fészkel

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke:

Közösségi jelentőségű madárfajok:

Ssz	Natura 2000 jelölő madárfajok	Hatás
1,	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	nincs hatással
2,	Darázsölyv (<i>Pernis apivorus</i>)	nincs hatással
3,	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	nincs hatással
4,	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	nincs hatással
5,	Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	nincs hatással
6,	Haris (<i>Crex crex</i>)	nincs hatással
7,	Uhu (<i>Bubo ubo</i>)	nincs hatással
8,	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	nincs hatással
9,	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs hatással
10,	Bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	nincs hatással
11,	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	nincs hatással
12,	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	nincs hatással
13,	Barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	nincs hatással
14,	Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	nincs hatással
15,	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	nincs hatással
16,	Hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	nincs hatással
17,	Kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	nincs hatással
18,	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	nincs hatással
19,	Uráli bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs hatással
20,	Kis őrgébics (<i>Lanius minor</i>)	nincs hatással
21,	Daru (<i>Grus grus</i>)	nincs hatással
22,	Pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)	nincs hatással
23,	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	nincs hatással
24,	Réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	nincs hatással
25,	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	nincs hatással
26,	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	nincs hatással
27,	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	nincs hatással
28,	Kis légykapó (<i>Ficedula parva</i>)	nincs hatással
29,	Erdei pacsirta (<i>Lullula arborea</i>)	nincs hatással
30,	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	nincs hatással
31,	Lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	nincs hatással
32,	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	nincs hatással
33,	Töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	nincs hatással
34,	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	nincs hatással
35,	Parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	nincs hatással

36,	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	<i>nincs hatással</i>
37,	Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	<i>nincs hatással</i>
38,	Kis sólyom (<i>Falco columarius</i>)	<i>nincs hatással</i>
39,	Törpesas (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	<i>nincs hatással</i>

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglevő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A terület bányászati hasznosítása mellett a természeti értéke megőrzése és védelme nem csorbul és a tevékenységben az elkövetkező időszakban változás nem történik. A kibányászott és feldolgozott kőzet elszállítása tehergépjárművel, közúton történik. A személyforgalom ugyanezen az útvonalon történik.

A bányaművelés, anyag és személyszállítások karbantartott, jó műszaki állapotban tartott gépekkel, berendezésekkel, eszközökkel történik, hogy elkerülhető legyen a meghibásodás, környezeti terhelés. A bányaművelés nem jár érzékelhető terheléssel.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása:

Az alternatív megoldások megvalósítása nem jár nehezítő, vagy kizáró okokkal.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése:

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglevő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kőfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A terület bányászati hasznosítása mellett a természeti értéke megőrzése és védelme nem csorbul és a tevékenységben az elkövetkező időszakban változás nem történik.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá:

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Kedvezőtlen hatások a közösségi jelentőségű élőhelytípusokra, kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusokra, közösségi jelentőségű állatfajokra, közösségi jelentőségű növényfajokra nincs, az itt élő élővilág a mérsékelt zavaráshoz alkalmazkodni tud.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

A Mád IV. - bentonit, bánya és feldolgozó üzem működése (*mivel már több évtizede tart*), az elvégzett vizsgálatok alapján nem gyakorol negatív hatást sem a Natura 2000 területre a jelölő fajokra, sem élőhelyeire, illetve az egyéb védett növény- és állatfajokra, ezért kiegyenlítő intézkedések előírását nem tartom szükségesnek.

A hatásbecslés összefoglalása

Mád, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a Szerencsi járásban, a Mádi-patak két partján, hegységperemi település. Jellemző a szőlőművelés és borkészítés, az erdő, szántóföldi és vadgazdálkodás. Felszínét agyag alapkőzetten barna erdőtalaj borítja a fizikai felszínt. Az érintett terület tengerszint feletti magassága 160-206 m. teljes infrastruktúrával ellátott település. Népessége: 1.840 fő (2023.01.01.).

A bányatelek (*bánya, feldolgozó üzem*) Mád község északnyugati végén, attól északkeletre évtizedek óta üzemel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A működő bánya (*bányatelek*) területe: 0,1648 km², 16,48 ha, a kőzet kitermelése és feldolgozás ezen belül történik. Megközelítése közútról, már meglevő, szilárd burkolatú úton történik. A bányászat, kövfeldolgozás, aprítás, szállítás a téli hónapokban (*december, január, február*) szünetel. A bentonit és rokon ásványai bányászata, feldolgozása speciális igényeket elégít ki.

A terület bányászati hasznosítása mellett a természeti értéke megőrzése és védelme nem csorbul és a tevékenységben az elkövetkező időszakban változás nem történik.

A bányatelek teljes területe az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékeségi területén található különleges madárvédelmi területbe esik: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (*Azonosító: HUBN10007*).

Ez szükségessé teszi a Natura 2000-es jelölő fajokat és élőhelyeket érő hatások bemutatását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet 10.§ (1) bekezdésében előírt és a 266/2008. (XI.6.) Kormányrendelettel módosított hatásbecslési dokumentáció alapján.

Az érintett Natura 2000-es területen összesen 39 közösségi jelentőségű jelölő madárfajra végeztem el a hatásbecslést.

Az elvégzett hatásbecslése eredménye a következő:

Nincs hatással:

39 közösségi jelentőségű jelölő madárfajra

Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a bányatelek teljes területe az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madárvédelmi területbe esik: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (*Azonosító: HUBN10007*), erre a területre jelentős hatást nem gyakorol, a terület természeti állapotát nem veszélyezteti.

Az elvégzett vizsgálatok és információk alapján további részletes vizsgálatok lefolytatása természetvédelmi szempontból nem indokolt.

9. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke *Nomenclator avium hungarica*. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer (*OKIRMap*)

Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
3915 Tarcsl. Klapka utca 14.

Tarcsl, 2024.04.05.

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
engedély: Sz-066/2012

10. Fényképmelléklet

1. ábra.: Bányatelek

2. ábra.: A bányatelken belül

11. Egyéb melléklet

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/7516-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

HATÁROZAT

Mercsák József László (lakik: 3915 Tarcal, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki

született:

anyja neve:

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);
L.210/2001.; 2001. június 23.

szakképzettsége:

agrármérnök

SZTV   **Élővilágvédelem**
SZTjV   **Tájvédelem**

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László egyéni vállalkozó**

lakcím: **3915 Tarcál, Klapka utca 14.**

születési hely, idő:

anyja neve:

személyigazolvány szám:

szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilág-védelem, tájvédelem szakterület**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valódiságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
3915 Tarcál, Klapka utca 14.

Tarcál, 2024.04.05.

Mercsák József László